

Hra na viole

Učebné osnovy hlavných predmetov študijného zamerania hra na viole:

hra na nástroji, hra z listu – I. stupeň základného štúdia

hra na nástroji, hra z listu a príprava na súhru – II. stupeň základného štúdia

Platí od školského roku 2019/2020

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 10

Obsah	Žiaci
Hrací aparát. Základy hry na nástroji.	<ul style="list-style-type: none"> • zaujmú prirodzený postoj počas hry, • kladú dôraz na prirodzené a uvoľnené držanie violy a sláčika,
Technika hry ľavou rukou.	<ul style="list-style-type: none"> • koordinujú činnosť oboch rúk počas hry, • reprodujú cvičenia zamerané na uvoľnené rozpätie ľavej ruky, správne postavenie a ukladanie prstov, dopad a odskok prstov od struny,
Altový kľúč.	<ul style="list-style-type: none"> • definujú noty v altovom kľúči minimálne interpretovaných skladieb,
Prstoklad a hmaty.	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú umiestnenie noty z notového zápisu na hmatníku v I. polohe, • interpretujú hudobný materiál v altovom kľúči v I. polohe,
Tvorba tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • vnímajú kultivovaný violový tón počúvaním hry pedagóga a iných interpretov violovej hry,
Intonačná a rytmická predstavivosť. Stupnice, technické cvičenia a etudy z predošlých ročníkov predmetu hra na husliach.	<ul style="list-style-type: none"> • korigujú intonačné a rytmické nedostatky, • rozvíjajú intonačnú predstavu a zmysel pre kvalitný tón opakovaním známeho hudobného materiálu z predošlých ročníkov predmetu hra na husliach, • interpretujú vybraným technickým spôsobom dvojoktávové durové a molové stupnice s rozloženými kvintakordmi,

Medzipolohové výmeny.	<p>technické cvičenia, etudy a prednesové skladby v prvej polohe alebo s prechodom do vyšších polôh so zreteľom na intonačnú čistotu a kvalitu tónu, prípadne v iných polohách,</p> <ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú cvičenia zamerané na plynulý prechod do polôh bez tlaku na strunu so zreteľom na súčasný pohyb palca a ukazováka ľavej ruky,
Dvojhmaty.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú prípravné cvičenia zamerané na súčasné ukladanie prstov ľavej ruky pri hre dvojhmatov, • zahrajú jednoduchý dvojhmat s použitím prázdnej struny, prípadne sexty (tercie), • zahrajú jednoduchý dvojhmatový sprievod k ľudovej piesni alebo jednoduchej skladbe,
<p>Triola, synkopa, štvrtová a osminová nota s bodkou. Technika hry pravou rukou.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • artikulujú rytmicky správne triolu, synkopu a bodkovaný rytmus, • aplikujú v hre technické spôsoby détaché celým a v rôznych častiach sláčika, 2-4 legato, martelé, staccato a ich kombinácie,
<p>Technické spôsoby hry. Hudobno-výrazové prostriedky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • použijú dĺžku sláčika a tlak pravej ruky na sláčik adekvátny tempu, dynamike, hudobno-výrazovým označeniam a technickým spôsobom hry predpísaným v hudobnej skladbe,
<p>Elementárne chápanie hudobnej logiky v skladbách.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analyzujú na elementárnej úrovni nacvičovanú skladbu: rozlíšia predohru, dohru, spomalenie, frázovanie, vrchol skladby,
<p>Melodická a harmonická predstavivosť.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sústredia sa popri vlastnej hre na harmonický sprievod, prípadne ďalšie súčasne znejúce hlasy,
<p>Vibráto.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú prípravné cvičenia zamerané na nácvik vibráta,
<p>Hra z listu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú z listu jednoduché melódie a ľudové piesne v altovom a husľovom kľúči,
<p>Počúvanie hudobných skladieb s uplatnením violy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • majú prehľad o žánrovo a štýlovo rôznorodom uplatnení violy,

Hra spamäti.	<ul style="list-style-type: none"> • vnímajú pri počúvaní rozdiel v interpretačnom štýle violovej hry v ľudovej a klasickej hudbe, • interpretujú piesne a prednesové skladby spamäti,
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • Verejne sólovo vystúpia minimálne raz v každom polroku.

2. ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 10

Obsah	Žiaci
Hrací aparát.	<ul style="list-style-type: none"> • korigujú činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, • ovládajú správny postoj, držanie nástroja a sláčika,
Ladenie hudobného nástroja. Husľový a altový kľúč.	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne naladia hudobný nástroj, • plynule čítajú notový zápis v husľovom a altovom kľúči minimálne v interpretovaných skladbách,
Dvojoktávové diatonické stupnice, technické cvičenia a etudy.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodujú dvojoktávové diatonické stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na zdokonaľovanie hladkých a plynulých prechodov do vyšších polôh (napr. 1.-3., 1. -5.) so zreteľom na čistotu intonácie a kvalitný tón,
Medzipolohové výmeny.	<ul style="list-style-type: none"> • formujú s pomocou učiteľa ľavú ruku počas medzipolohových výmen, • dbajú na súčasný pohyb palca a ostatných prstov ľavej ruky pri prechodoch do vyšších polôh,
Hmatová istota a fixácia preberaných prstokladov v hraných polohách.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú hru détaché a spiccato v ťažisku sláčika, • ovládajú plynulé výmeny pri žabke, špičke i v inej časti sláčika, • interpretujú v rovnomernom tempe diatonické stupnice v rozsahu dvoch oktáv s rozloženými akordmi, etudy a prednesové skladby détaché celým a v rôznych častiach sláčika, legato,
Spiccato.	
Technické spôsoby hry.	

Tvorba intonačne čistého tónu.	<p>staccato, martelé, spiccato a ich kombinácie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • korigujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu pri polohových výmenách a v hre v polohách s dôrazom na súčinnosť obidvoch rúk (minimálne v rozsahu do tretej),
Dvojhmatová hra.	<ul style="list-style-type: none"> • kladú dôraz na súčasné mäkké ukladanie prstov ľavej ruky počas dvojhmatovej hry,
Komplexné vnímanie vlastnej interpretácie a skvalitňovanie prednesovej stránky.	<ul style="list-style-type: none"> • korigujú ťah sláčikom za účelom dosiahnutia súčasného znenia obidvoch strún,
Hudobno-výrazové prostriedky.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v prednesových skladbách a etudách dynamiku, výraz, artikuláciu, agogiku predpísanú v notovom zápise,
Vibráto.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú vibráto na dlhších rytmických hodnotách,
Analýza hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • určia z notového zápisu s pomocou pedagóga tempo, tóninu, hudobno-výrazové prostriedky použité v hudobnej skladbe,
Štúdium interpretovanej hudobnej skladby s jej porozumením.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú počas interpretácie v komornej, súborovej a orchestrálnej hre poznatky a zručnosti získané na predmetoch individuálneho vyučovania,
Počúvanie interpretov violovej hry. Rozvoj melodickéj, rytmickej a harmonickej predstavivosti.	<ul style="list-style-type: none"> • tvorivo aplikujú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato) a hudobno-výrazové prostriedky pri práci s hudobnou témou,
Hudobná tvorivosť. ako prostriedky improvizácie.	<ul style="list-style-type: none"> • elementárne prostriedky improvizácie v dvojjzvukovom sprievode v ľudových piesňach a jednoduchých skladbách,
Improvizračné prvky pri spoločnom muzicírovaní.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú z listu menej náročný hudobný materiál,
Hra z listu.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú prednesové skladby spamäti.
Koncertná činnosť žiaka.	<ul style="list-style-type: none"> • Verejne sólovo vystúpia minimálne raz v každom polroku.
Verejné vystúpenia	

Závěrečná skúška

Žiak zahrá pred komisiou 1 durovú stupnicu, 1 molovú melodickú stupnicu v dvoch otkávach a rozložený kvintakord, 1 etudu a 1 prednesovú skladbu spamäti.

Ďalej účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb určí Umelecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 11

Obsah	Žiaci
Altový a husľový kľúč.	<ul style="list-style-type: none"> definujú noty z notového zápisu v altovom kľúči a husľovom kľúči, alebo minimálne v interpretovaných skladbách, poznajú umiestnenie tónov na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom. flexibilne reagujú na prechody z husľového a altového kľúča,
Technika hry pravou rukou.	<ul style="list-style-type: none"> demonštrujú plynulú výmenu sláčikom pri žabke, špičke, v strede,
Stupnice, technické cvičenia, etudy.	<ul style="list-style-type: none"> použijú dĺžku a časť sláčika adekvátnu tempu, dynamike, artikulačným a hudobno-výrazovým označeniam z notového zápisu,
Melodické ozdoby.	<ul style="list-style-type: none"> rozlíšia pomocou učiteľa spôsob interpretácie melodických ozdôb podľa notového zápisu,
Akordická hra.	<ul style="list-style-type: none"> zahrajú lomené akordy správnym pomerom sláčika a kombináciou dvojzvuku, plynule zahrajú hudobný úsek skladby s jednoduchými dvojhmatmi a akordmi,
Sul tasto, sul ponticello.	<ul style="list-style-type: none"> uložia slák na miesto hrania sul tasto, sul ponticello,
Vibráto.	<ul style="list-style-type: none"> uplatňujú vibráto v kantilénových úsekoch,
Medzipolohové výmeny, hmatová istota počas hry v polohách.	<ul style="list-style-type: none"> reprodujú durové a molové stupnice vybranými technickými spôsobmi,

	rozložené kvintakordy a obraty cez dve oktávy s prechodom do polôh s pomocným tónom alebo bez so zreteľom na čistotu intonácie a kvalitu tónu,
Fixácia preberaných prstokladov vo všetkých hraných polohách.	
III. poloha.	
Sluchová sebakontrola.	<ul style="list-style-type: none"> • doladia sa pomocou susedných prázdnych strún a pomocných tónov v sextách, terciách,
Technické spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodujú stupnice, technické cvičenia, etudy zamerané na zvyšovanie úrovne hry technických spôsobov détaché, legato, staccato, martelé, spiccato a ich kombinácií,
Interpretácia prednesových skladieb.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadria interpretačne charakter a náladu skladby správnym frázovaním, hudobno-výrazovými a artikulačnými prostriedkami, • uplatňujú na základe porozumenia skladbe logické frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok, agogiku,
Malá dvojdielna, trojdielna piesňová forma.	<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšia na základe počúvania kontrastné diely interpretovanej hudobnej formy,
Farba zvuku.	<ul style="list-style-type: none"> • vnímajú farebné zvukové rozdiely počas hry vo vyšších polohách a na rôznych miestach na hmatníku,
Tvorba vypracovaného spevného tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • vnímajú vypracovaný spevný tón počúvaním skladieb violovej literatúry,
Vznik a vývoj violy, jej zdokonaľovanie do súčasnej podoby.	<ul style="list-style-type: none"> • majú prehľad o vývoji a uplatnení violy v rôznych štýlových obdobiach,
Hra spamäti.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú prednesový hudobný materiál spamäti,
Hra z listu.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú jednoduché piesne alebo jednoduché skladby z listu,
Samostatná domáca príprava.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú zásady uvedomelého nácviu počas domácej prípravy,
Analýza hudobnej skladby, interpretácie.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v diskusiách o hudobnej skladbe, interpretácii, hudobnú terminológiu primeranú stupňu vedomostnej úrovne,
Skupinová interpretácia.	<ul style="list-style-type: none"> • preukážu hudobné kompetencie v rámci komornej hry, hry v súbore alebo hry v orchestri,

Sociálno-komunikačné spôsobilosti.	• prezentujú svoje hudobné schopnosti a zručnosti na verejnosti,
Hudobná tvorivosť.	• vytvoria na základe znalosti tóniny s pomocou učiteľa podľa sluchu dvojhmatový sprievod k ľudovej piesni,
Verejné vystúpenia.	• experimentujú s rytmickými hodnotami v rámci melodickej línie v ľudových piesňach alebo jednoduchých skladbách,
	• Verejne sólovo vystúpiť minimálne raz v každom polroku.

2. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 11

Obsah	Žiaci
Hudobná kultúra mesta, regiónu.	• majú prehľad o regionálnom folklóre a umeleckých telesách svojho mesta a regiónu,
Husľový, altový kľúč.	• definujú noty z notového zápisu v husľovom i altovom kľúči s posuvkami v hraných polohách,
Technika hry ľavou rukou.	• pohotovo reagujú na zmeny husľového a altového kľúča počas skladby,
Dvojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy.	• interpretujú intonačne čisto, kvalitným tónom a v rovnomernom tempe dvojoktávové diatonické stupnice, technické cvičenia a etudy,
Medzipolohové výmeny a hra v polohách.	• demonštrujú kvalitný tón a intonačne čistú hru v durových a molových tóninách v rozsahu prvej až tretej polohy (IV.),
Fixácia hmatov v prvej až tretej polohe alebo iných polohách podľa vyspelosti žiaka.	• zvyšujú pohyblivosť prstov ľavej ruky nácvikom stupnicových behov a pasáží v rýchlejšom tempe,
Technika hry pravou rukou.	• aplikujú v hre náročnejšie rytmické
Technické spôsoby hry.	obmeny technických spôsobov détaché, legato, martelé, staccato, spiccato, a ich kombinácií,
Radové staccato.	
Koordinácia činností oboch rúk.	• používajú dĺžku a časť sláčika adekvátne tempu skladby, hranému technickému spôsobu, dynamike a výrazu,

Chromatika.	<ul style="list-style-type: none">• rozlíšia sluchom poltónové vzdialenosti v chromatických postupoch,• aplikujú prstoklad chromatickej stupnice podľa potreby v interpretovaných skladbách,
Metrum, rytmus.	<ul style="list-style-type: none">• reagujú flexibilne na rytmické a metrické zmeny počas hudobnej skladby,
Kvintoly, sextoly, veľké trioly.	<ul style="list-style-type: none">• zahrajú rytmicky správne náročnejšie rytmické útvary (kvintoly, sextoly, veľké trioly) v rámci daného metra,
Melodické ozdoby.	<ul style="list-style-type: none">• aplikujú na základe poznania melodické ozdoby trilok, nátril, obal, alebo iné, v súlade s notovým zápisom interpretovaných skladieb,
Hudobno-výrazové prostriedky.	<ul style="list-style-type: none">• stvárnajú charakter hudobnej skladby uplatnením všetkých dynamických, farebných, výrazových, artikulačných, agogických prostriedkov a udaného tempa predpísaných v notovom zápise,• uplatňujú na základe porozumenia skladbe správne frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok, agogiku,
Analýza hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none">• analyzujú na elementárnej úrovni interpretovanú skladbu, určia tému, diely, predohru, medzihru, dohru,
Variácie, rondo nižšieho typu.	<ul style="list-style-type: none">• poznajú formálnu výstavbu variácií a rondo nižšieho typu, alebo iných interpretovaných skladieb,
Dvojhmaty.	<ul style="list-style-type: none">• použijú tóny kadenčných akordov v dvojhmatových sprievodoch (kontra) k hlavným melódiám,
Vibráto.	<ul style="list-style-type: none">• reprodukovujú cvičenia na osvojenie rôznych druhov vibráta,
Výber hudobného materiálu s ohľadom na intelektuálne vlastnosti, temperamentu. Muzikálny prejav.	<ul style="list-style-type: none">• naštudujú samostatne primerane náročnú skladbu podľa notového zápisu,• demonštrujú vlastné dynamické a výrazové cítenie v prednesových skladbách,
Štýlové špecifiká v interpretácii.	<ul style="list-style-type: none">• rozlíšia interpretačne štýlové osobitosti v hudobných skladbách,
Analýza interpretácie.	<ul style="list-style-type: none">• dokážu ohodnotiť v rámci sebareflexie vlastný interpretačný výkon.

Koncert, verejné vystúpenie.

- prezentujú schopnosti a zručnosti v sólovej a skupinovej hre na verejných vystúpeniach,
- verejne vystúpia so sólovým prejavom minimálne raz v každom polroku.

3. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 11

Obsah

Žiaci

Interpretácia.

- korigujú vizuálne a sluchovo celkový interpretačný prejav (postoj a súčinnosť rúk počas hry, intonácia a kvalita tónu),

Stupnice, technické cvičenia, etudy.

- samostatne regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu v dvojtávkových stupniciach a rozložených akordoch (s možnosťou uplatnenia D⁷), technických cvičeniach, etudách a skladbách v rozsahu V. polohy,

D⁷.

- uplatňujú tóny D⁷ v sprievodných dvojzvukoch (kontra) v piesňach,

Tvorba intonačne čistého a kultivovaného tónu vo vyšších polohách.

- formujú postavenie ľavej ruky počas plynulých medzipolohových výmen nahor aj nadol a hre v polohách,

IV., V. poloha.

Prstoklad, hmaty.

- určia umiestnenie noty s notového zápisu na hmatníku a hrajúci prst vo vyšších polohách,

Jednooktávové stupnice na jednej strune.

- demonštrujú intonačne čisté polohové výmeny v rámci jednooktávových stupníc hraných na jednej strune 1. a 2. prstom od prázdnej struny s prehmatom alebo od prvého prsta,

Technické spôsoby hry.

- na vyššej úrovni interpretujú technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, martelé, staccato (podľa možností aj radové staccato), spiccato a ich vzájomné kombinácie,

Chromatika.

- zahrajú intonačne čisto chromatický úsek v skladbe,

<p>Analýza interpretovanej skladby s pomocou pedagóga.</p> <p>Koncertíno, sonatína.</p> <p>Rytmus, metrum.</p> <p>Vlastný interpretačný štýl žiaka. Prejav vlastných emócií počas interpretácie.</p> <p>Uplatnenie violy v rôznych štýlových obdobiach a žánroch. Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Hra z listu. Interpretačná účasť na verejných koncertoch v sólovej a skupinovej hre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určia formu, tóninu, tempo, metrum, hudobnú myšlienku (myšlienky), použité hudobno-výrazové prostriedky, • charakterizujú hudobné formy koncertíno, sonatína, prípadne iné interpretované skladby, • precízne artikulujú náročnejšie rytmické útvary v rámci daného metra a úseky s náročnejším kombinovaným rytmom, • demonštrujú počas interpretácie hudobného materiálu vlastný interpretačný štýl, <ul style="list-style-type: none"> • samostatne popíšu technické a hudobno-výrazové prostriedky počúvanej skladby a podľa úrovne doposiaľ nadobudnutých znalostí analyzujú po formálnej stránke, • uplatňujú v hre vibráto, progresívnu dynamiku, tónovú farebnosť, iné hudobno-výrazové a artikuláčnejšie prostriedky za účelom vyjadrenia charakteru a nálady skladby, • zahrajú skladby nižších ročníkov z listu, • demonštrujú zásady kultúrneho správania sa počas vystúpenia, • verejne vystúpia so sólovým prejavom minimálne raz v každom polroku.
--	--

4. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 11

Obsah

História hudobného nástroja.

Hudobná terminológia.

Žiaci

- majú osvojenú hudobnú gramotnosť v oblasti histórie, vývoja hudobného nástroja a hry na viole získanú na prvom stupni umeleckého vzdelania,
- uplatňujú hudobnú terminológiu v súlade s povinným obsahom vzdelávania a podľa individuálnych dispozícií,

Slovenská hudobná literatúra pre violu.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v praktickej hre poznatky z hudobnej náuky, individuálneho a skupinového štúdia v hre na violu,
Violový a husľový kľúč.	<ul style="list-style-type: none"> • majú prehľad o tvorbe slovenských hudobných skladateľov minulosti a súčasnosti pre violu, • plynule čítajú noty vo violovom a husľovom kľúči minimálne v rozsahu interpretovaných hudobných skladieb,
Technika hry na nástroji. Medzipolohové výmeny, hmatová istota v polohách.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom hudobný materiál v rozsahu naučených polôh vo všetkých tóninách a hmatových moduloch,
Dvojoktávové a trojoktávové durové a molové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy.	<ul style="list-style-type: none"> • formujú ľavú ruku pri polohových výmenách a hre vo vyšších polohách (I. až VII., VIII. poloha) alebo podľa individuálnych dispozícií žiaka,
Sluchová a rytmická sebakontrola.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú hru bez vzájomnej fixácie prstov ľavej ruky, • samostatne kontrolujú intonačnú čistotu, kvalitný tón a rytmickú presnosť v hre,
Technika hry pravou rukou.	<ul style="list-style-type: none"> • regulujú dĺžku sláčka, umiestnenie na hmatníku v súlade s tempom, dynamikou, požadovanou farbou a technickým spôsobom hry,
Technické spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú na vyššej úrovni a v rýchlejšom tempe détaché v rôznych častiach sláčka, legato s rôznym počtom viazaných tónov, martelé, spiccato, staccato (radové staccato), pizzicato a ich kombinácie,
Dvojhmatová stupnica.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú súvislý úsek skladby v dvojhmatoch,
Akordická hra.	<ul style="list-style-type: none"> • použijú správny pomer sláčka pri hre lomených trojtónových a štvortónových akordov,
Rytmus.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú technické cvičenia a etudy zamerané na zvládnutie rytmicky a technicky náročných úsekov,
Kultúra tónu a intonačná čistota v technicky a výrazovo náročnejších pasážach.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu sa priestorovo orientovať na hmatníku za účelom tvorby čistého a kvalitného tónu,

Vedomé čítanie hudobných fráz.	<ul style="list-style-type: none"> • kladú dôraz na tvorbu kvalitného a spevného tónu • interpretujú hudobné frázy na základe ich pochopenia, • uplatňujú v hre správne frázovanie, tempo, dynamické odtiene, technické a výrazové prostriedky, agogiku na vyjadrenie charakteru a nálady hudobnej skladby, • rozlíšia interpretačne vibráto podľa charakteru hraného úseku, • analyzujú stavbu a použité hudobno-výrazové prostriedky hudobnej skladby, • interpretujú náročnejšie hudobné formy, napr. koncert, sonáta, • verbálne ohodnotia v rámci sebareflexie interpretačný výkon vlastný aj iných hráčov, • reagujú samostatne a pohotovo na predložený notový materiál v sólovej alebo skupinovej hre, • interpretujú naštudované skladby s klavírnym, prípadne s iným harmonickým nástrojom na koncertnom pódium spamäti, • rozlíšia štýlové a žánrové osobitosti hudobných skladieb v rámci individuálnej alebo skupinovej interpretácie, • aplikujú počas domácej prípravy účelové spôsoby nácviku hudobných skladieb, • transponujú jednoduchú pieseň alebo hudobnú skladbu podľa sluchu do inej tóniny, • naučia sa podľa sluchu pieseň, resp. hudobnú skladbu, • uplatňujú vlastnú kreativitu, improvizáciu schopnosti počas interpretácie známych skladieb, • aplikujú v komornej a súborovej hre kompetencie nadobudnuté počas individuálnej výučby, • preukážu hudobné kompetencie potrebné pre pokračovanie v štúdiu na II. stupni, na
Interpretácia.	
Osobitý hudobný prejav.	
Vibráto.	
Analýza interpretácie.	
Koncert, sonáta.	
Hra z listu.	
Hra spamäti.	
Estetický prejav a kultúrne vystupovanie žiaka. Osobitosti interpretácie v rôznych štýlových obdobiach a žánroch.	
Samostatné štúdium skladieb violovej literatúry podľa vlastného výberu.	
Transpozícia.	
Hudobná predstavivosť.	
Práca s hudobnou témou: využívanie technických spôsobov hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, a iné).	
Výrazové možnosti ako prostriedky improvizácie.	
Improvizačné prvky v spoločnom muzicírovaní.	
Motivácia žiaka v záujme o kultúrny život a hudobné dianie.	

Verejné vystúpenia.	stredných školách pedagogického zamerania alebo na pôsobenie v záujmovej umeleckej činnosti, <ul style="list-style-type: none"> verejne vystúpia so sólovým prejavom minimálne raz v každom polroku.
---------------------	--

Záverečná skúška

Žiak zahrá pred komisiou jednu durovú a jednu molovú stupnica s rozloženým akordom vybraným technickým spôsobom (sláčikové obmeny détaché, legato, martelé, staccato, spiccato) minimálne v rozsahu do V. polohy, jednu technickú skladbu alebo etudu v sólovom prevedení, jednu výrazovú etudu alebo skladbu predvedenú sólovo alebo s harmonickým nástrojom a jednu prednesovú skladbu väčšieho rozsahu so sprievodom harmonického nástroja spamäti.

Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb určí Umelecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.

II. stupeň základného štúdia

1. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji, hra z listu, príprava na súhru

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 20

Obsah	Žiaci
Hrací aparát. Stupnice, technické cvičenia, etudy.	<ul style="list-style-type: none"> korigujú pohyby celého hracieho aparátu, dôsledne koordinujú činnosť obidvoch rúk pri nácviku dvojoktávových a trojoktávových diatonických stupníc a rozložených akordov (durový a molový kvintakord, sextakord, kvartsextakord),
Tvorba kvalitného a intonačne čistého tónu vo vyšších polohách.	<ul style="list-style-type: none"> interpretujú artikulačne precízne, čistou intonáciou a kvalitným tónom stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby v osvojených polohách,
Détaché v rôznych častiach sláčika, martelé, legato s rôznym počtom nôt, staccato (radové staccato), spiccato. Zvyšovanie tempa hry. Sautillé.	<ul style="list-style-type: none"> reprodujú technické spôsoby hry v rýchlejšom tempe, rôznych rytmických obmenách a kombináciách, kladú dôraz na správne umiestnenie sláčika a činnosť pravej ruky pri nácviku technického spôsobu hry sautillé,

Dvojhmaty.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú dvojhmatový úsek skladby v rôznej dynamickej intenzite v miernom tempe,
Tvorba tónu a upevnenie hmatovej istoty v piatej polohe.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú hudobný materiál v rozsahu do piatej polohy v súlade s naštudovanými stupnicami,
Sluchová sebakontrola.	<ul style="list-style-type: none"> • regulujú intonačnú čistotu vo vyšších polohách pomocou prázdnych strún a susedných tónov v dvozvukoch,
Medzipolohové výmeny, hra v polohách (I. – VII., VIII.).	<ul style="list-style-type: none"> • kontrolujú činnosť a postavenie ľavej ruky pri prechodoch do vyšších polôh a hre v polohách,
Artikulácia používaných hudobno-výrazových prostriedkov.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú hudobný materiál so zreteľom na kvalitu tónu, precíznu artikuláciu technických a hudobno-výrazových prostriedkov,
Violová literatúra minulosti i súčasnosti. Analýza zvukových záznamov vybraných hudobných diel.	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú významné diela violovej literatúry, • určia po opakovanom vypočutí zvukového záznamu tempo, metrum, využité výrazové prostriedky, hudobné myšlienky, predohru, dohru, vrchol v skladbe,
Zvyšovanie interpretačnej úrovne.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú technické cvičenia, etudy zamerané na dôkladný nácvik rytmicky náročných úsekov, technických spôsobov hry a hudobno-výrazových prostriedkov,
Špecifiká hry na viole v rôznych štýlových obdobiach.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v hre štýlové osobitosti charakteristické pre obdobie vzniku skladby,
Hudobné cítenie a vyjadrenie predstáv v interpretovaných skladbách.	<ul style="list-style-type: none"> • prezentujú vlastné hudobno-estetické cítenie a predstavy v interpretovaných skladbách,
Interpretácia skladieb rôznych štýlových období v pestrých hudobných formách.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú prednesový materiál so zreteľom na správne frázovanie, artikuláciu technických a hudobno-výrazových prostriedkov,
Komorná hra, hra v súbore, orchestri.	<ul style="list-style-type: none"> • podriaďujú sa celkovému zneniu v rámci skupinovej interpretácie,
Hudobno-výrazové prostriedky.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú počas hry širokú dynamickú škálu a farebné tónové odtiene,
Analýza interpretácie.	<ul style="list-style-type: none"> • diskutujú o svojom hudobnom vkuse, predstavách, interpretácii,
Samostatné štúdium sólových skladieb a partov skupinovej hry.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú zásady efektívneho a účelového nácviku počas štúdia nových hudobných diel, partov skupinovej hry,

Hudobná tvorivosť.	<ul style="list-style-type: none"> • tvoria na základe znalosti tóniny dvojzvukový sprievod k piesňam alebo sprievodný hlas k hlavnej melódii, • uplatňujú doposiaľ nadobudnuté hudobné kompetencie v tvorivých a improvizáčnych činnostiach,
Koncert, verejné vystúpenie.	<ul style="list-style-type: none"> • prezentujú aktívne svoje interpretačné schopnosti na verejných vystúpeniach v sólovej alebo skupinovej hre, • verejne vystúpia so sólovým prejavom minimálne raz v každom polroku.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji, hra z listu, príprava na súhru

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 20

Obsah	Žiaci
Sluchová sebakontrola.	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne regulujú intonačnú istotu a tónovú kultúru vo všetkých doposiaľ prebraných polohách a polohových výmenách,
Dvojoktávové a trojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy.	<ul style="list-style-type: none"> •
Artikulácia technických a hudobno-výrazových prostriedkoch.	<ul style="list-style-type: none"> • precízne artikulujú technické a hudobno-výrazové prostriedky pri zvýšenom tempe hry,
Technické spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v hre technické spôsoby détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, martelé, spiccato, staccato, radové staccato, sautillé a ich kombinácie v rôznom tempe,
Uvedomelá výmena ťahu sláčikom pri osvojených technických spôsoboch hry v rôznom tempe.	<ul style="list-style-type: none"> • použijú primeranú dĺžku a správne zadelenie sláčika pri hre technických spôsobov détaché v rôznych častiach sláčika v oboch smeroch a legato s využitím väčšieho počtu nôt (3, 4, 6, 8, prípadne 24), • reprodujú technické cvičenia zamerané na zvládnutie problematiky prebraných úsekov,

Tvorba vhodných prstokladov v polohách. VI.,VII. poloha.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú diatonické stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojovanie prstokladov a hmatov v šiestej a siedmej polohe alebo v hraných polohách,
Hra v polohách, medzipolohové výmeny.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v hudobnom materiáli prstoklady a hmaty vo všetkých doposiaľ prebraných polohách, • interpretujú intonačne čisto a kultivovaným tónom vo všetkých doposiaľ osvojených polohách a medzipolohových výmenách,
Interpretácia prednesových skladieb.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadrujú hudobno-estetické cítenie pri interpretácii skladieb s dynamickými a tempovými kontrastmi,
Hudobno-výrazové prostriedky.	<ul style="list-style-type: none"> • stvárajú charakter a náladu skladby prirodzeným frázovaním, uplatňovaním širokej dynamickej škály, farebných zvukových odtieňov, vibráta, využitím technických, výrazových prostriedkov a agogiky,
Štúdium hudobnej skladby s porozumením.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú po intonačnej, technickej a výrazovej stránke zvládnutú skladbu,
Metrické, rytmické a tonálne zmeny v skladbách.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretačne rozlíšia náladové zmeny, • flexibilne reagujú na metrické, rytmické a tonálne zmeny v skladbách,
Analýza hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu samostatne alebo s pomocou učiteľa urobiť rozbor interpretovanej hudobnej skladby: zaradiť skladbu a autora do slohového obdobia (štýlu), určiť tónorod, tempo, metrum, frázovanie, hudobnú tému, technické a hudobno-výrazové prostriedky,
Suita, variácie.	<ul style="list-style-type: none"> • analyzujú hudobné formy suitu a variácie alebo iné interpretované skladby,
Žánrovo a štýlovo rôznorodá violová literatúra.	<ul style="list-style-type: none"> • majú prehľad o uplatnení violy v hudobných skladbách rôznych žánrov a štýlov,
Skupinová interpretácia.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú počas súhry s inými hudobnými nástrojmi spoločné chápanie skladby, frázovanie, dynamiku, agogiku a iné hudobno-výrazové prostriedky,

<p>Hra z listu ako dôležitá súčasť vyučovania pre aktívne muzicírovanie.</p> <p>Nácvik súborových a orchestrálnych partov na hodinách individuálneho vyučovania.</p> <p>Elementárna znalosť zápisu melódií.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú sólové skladby a súborové alebo orchestrálne party z listu,
<p>Hudobná tvorivosť.</p> <p>Rozpoznávanie a realizácia jemných dynamických a farebných odtieňov tónu, ktoré je možné na viole dosiahnuť.</p> <p>Koncerty, kultúrne podujatia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu samostatne melodicky a rytmicky zapísať jednoduchú melódiu alebo hudobnú skladbu, • uplatňujú rytmické, melodické obmeny, technické spôsoby hry, dynamiku a farbu tónu pri improvizácii s hudobnou témou, • aktívne sa zúčastňujú na verejných vystúpeniach ako sóloví interpreti alebo v skupinovej hre, • verejne vystúpia so sólovým prejavom minimálne raz v každom polroku.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji, hra z listu, príprava na súhru

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 20

Obsah

Žiaci

<p>Hrací aparát.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne koordinujú pohyby hracieho aparátu so zreteľom na funkčnosť jednotlivých častí obidvoch rúk bez svalového napätia,
<p>Medzipolohové výmeny a hra v polohách.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • korigujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu počas polohových výmen a hry v polohách,
<p>Sluchová sebakontrola.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú technické cvičenia a etudy zamerané na zdokonaľovanie intonačnej čistoty a kvality tónu pri prechodoch do vzdialenejších od seba polôh (1. – 4., 1. – 5., 2. – 5., prípadne iných),
<p>Dvojoktávové a trojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy (durový, molový kvintakord a obraty, D⁷), technické cvičenia, etudy, skladby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú stupnice, cvičenia, etudy a prednesové skladby so zreteľom na intonačnú čistotu, kultúrny tón, precíznu artikuláciu rytmických hodnôt v rámci daného metra vo všetkých osvojených polohách, • interpretujú dvojoktávové a trojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy

Chromatická stupnica.	<p>naučenými technickými spôsobmi hry v rôznych rytmických obmenách a tempe,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznajú sluchom chromatické pasáže v skladbách,
Technické spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú prstoklady chromatickej stupnice v hudobnom materiáli, • dôkladne artikulujú rytmické obmeny technických spôsobov hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, martelé, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé v rôznom tempe,
<p>Kontrola tempa a precvičovanie náročných rytmických prvkov pomocou metronómu. Jednooktávové (dvojoktávové) dvojhmatové diatonické stupnice a technické cvičenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udržia tempo pri hre náročnejších rytmických útvarov, • zahrajú v rovnomernom tempe a intonačne čisto súvislý úsek v dvojhmatoch, • interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom etudy a prednesové skladby vo všetkých doposiaľ naučených polohách, polohových výmenách,
Augmentácia, diminúcia.	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznajú v hudobnej skladbe augmentáciu a diminúciu,
Významní interpreti violovej hry.	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú významných interpretov violovej hry,
<p>Interpretačné špecifiká a výrazové prostriedky v jednotlivých štýlových obdobiach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú počas hry špecifické interpretačné prostriedky hudobného štýlu alebo žánru, v ktorom je skladba skomponovaná,
<p>Orientácia a interpretácia skladieb rôznych žánrov v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov, spoznávanie rôznorodej sláčikovej literatúry. Zvyšovanie interpretačnej úrovne hry po technickej a výrazovej stránke.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formujú svoj interpretačný štýl a realizujú vlastnú predstavu v hre počúvaním hudobných diel pre violu alebo s uplatnením violy, • vyjadrujú na základe porozumenia charakter skladby správnym frázovaním, tempom, využitím širokej dynamickej škály, farby tónu, technických spôsobov hry a iných hudobno-výrazových prostriedkov,
Vibráto.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú vibráto podľa charakteru melodického úseku,
Hra spamäti.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú väčší počet kratších skladieb alebo prednesové skladby väčšieho rozsahu spamäti,

Samostatný výber hudobného materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • naštudujú samostatne hudobnú skladbu podľa notového zápisu alebo orchestrálny part,
Skupinová interpretácia. Spoločné chápanie frázovania a umeleckého vyjadrovania.	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne interpretujú v komorných, súborových alebo orchestrálnych zoskupeniach,
Samostatný nácvik obľúbenej skladby alebo piesne bez notového materiálu, a následne jej zápis do nôt.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú podľa sluchu obľúbenú jednoduchú skladbu alebo pieseň,
Rytmická, melodická improvizácia na určenú jednoduchú tému, využitie augmentácie a diminúcie.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v rámci improvizácie rytmické a melodické obmeny,
Verejné koncerty a vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • verejne vystúpia so sólovým prejavom minimálne raz v každom polroku.

4. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji, hra z listu, príprava na súhru

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 20

Obsah	Žiaci
Hrací aparát. Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu korigovať svoju hru tak, aby bola intonačne čistá, rytmicky presná a vyrovnaná, v plynulom a koordinovanom pohybe oboch rúk,
Durové a molové dvojtávové a trojtávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy, hudobné skladby. Technické spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú v hre všetky doposiaľ naučené technické spôsoby hry, polohové výmeny a hru v polohách, • preukážu technickú zručnosť a flexibilitu pravej ruky počas hry technických spôsobov détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé, pizzicato a ich kombinácie so zreteľom na kvalitu tónu a precíznu artikuláciu rytmických hodnôt,
Jednooktávové diatonické stupnice.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú plynulé a intonačne čisté medzipolohové výmeny počas hry jednooktávových diatonických stupníc na jednej strune od prázdnej struny s prehmatom a od prvého prsta,
Medzipolohové výmeny, hra v polohách.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú cvičenia zamerané na upevnenie intonačne čistých

Prstoklady a hmaty.	<p>medzipolohových výmen minimálne do piatej polohy v rytmických obmenách a rôznymi technickými spôsobmi hry,</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatne tvoria na základe znalosti tóniny prstoklady a hmaty v interpretovaných skladbách,
Jednooktávové (dvojoktávové) dvojhmatové stupnice a technické cvičenia.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú súčasné a mäkké ukladanie prstov v dvojhmatovej hre vo všetkých naučených polohách,
Stredoveké, celotónová, pentatonická, a iné stupnice.	<ul style="list-style-type: none"> • orientujú sa v stredovekých, celotónových, pentatonických alebo iných stupniciach podľa interpretovaného hudobného materiálu,
Vlastné hudobné predstavy a emócie. Stotožnenie sa s interpretovanou hudobnou skladbou.	<ul style="list-style-type: none"> • prezentujú počas hry vlastnú predstavu o celkovom obraze hudobného diela,
Život a tvorba slovenských hudobných skladateľov, štúdium slovenskej literatúry pre violu.	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú významných slovenských interpretov violovej hry,
Osobnosti súčasnej slovenskej hudby, interpreti, komorné, súborové, orchestrálne telesá, hudobné inštitúcie – hudobné scény, opery, divadlá na Slovensku.	<ul style="list-style-type: none"> • majú prehľad o hudobných telesách a kultúrnych inštitúciách na Slovensku,
Concerto grosso, koncert, triová sonáta, sonáta.	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú a uplatňujú vo svojom hudobnom repertoári populárne diela pre violu alebo s uplatnením violy z prostredia klasickej hudby, napr. concerto grosso, koncert, triová sonáta, sonáta,
Orientácia na využívané hudobné formy a výrazové prostriedky v hudbe 20. storočia.	<ul style="list-style-type: none"> • analyzujú hudobnú formu, dynamickú, výrazovú, tempovú a artikulačnú stránku študovanej skladby,
Samostatná analýza hudobnej skladby. Interpretácia prednesových hudobných skladieb.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú na základe porozumenia prirodzené frázovanie, dynamické odtiene, technické spôsoby hry a iné hudobno-výrazové prostriedky,
Farba tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • experimentujú s farbou tónu za účelom stvárnenia charakteru, myšlienky hraného úseku, • uplatňujú v hre teoretické poznatky o hudobnej štruktúre, z podvedomého cítenia prechádzajú na vedomé cítenie pri vytváraní hudobných fráz,

Žánrové a štýlové interpretačné špecifiká.	<ul style="list-style-type: none"> • rozoznávajú interpretačné špecifiká charakteristické pre rôzne štýlové obdobia a žánre,
Analýza interpretačného výkonu.	<ul style="list-style-type: none"> • diskutujú, porovnajú, vyjadria a zdôvodnia svoj názor o interpretácii vlastnej a iných,
Práca s audiovizuálnymi materiálmi – záznamy koncertov, hudobné dokumenty. Samostatné štúdium.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú hudobnú terminológiu v diskusiách o interpretovaných skladbách, • uplatňujú účelové postupy pri samostatnom štúdiu nových hudobných diel, orchestrálnych partov,
Budovanie vlastného hudobného repertoáru.	<ul style="list-style-type: none"> • majú osvojený hudobný repertoár pozostávajúci zo skladieb rôznych žánrov a štýlov, • preukážu hudobné kompetencie potrebné pre pokračovanie v štúdiu pre dospelých na ZUŠ, na vysokých školách pedagogického zamerania alebo pre sebavzdelávanie.
Verejné koncerty a vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • verejne vystúpia so sólovým prejavom minimálne raz v každom polroku.

Záverečná skúška

Žiak zahrá pred komisiou 2 durové a 2 molové stupnice s rozloženými akordmi, 2 dvojoktávové dvojhmatové stupnice hrané v terciách, sextách a oktávach (dur, mol), 3 etudy, z toho dve naštudované spamäti, 1 prednesová skladba väčšieho rozsahu spamäti a predvedie hru z listu.

Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb určí Umelecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.